

CONTACTPERSOON E. Vos
TELEFOON 0229 252200
EMAIL e.vos@hoorn.nl
UW BRIEF VAN

Aan de raadsleden van de zeven
Westfriesse gemeenten

ZAAKNUMMER
BIJLAGEN
ONDERWERP inpassing 380kV hoogspanningsleiding

Hoorn, 16 april 2025

Geachte raadsleden,

U heeft in oktober 2024 een afschrift ontvangen van een brief aan bureau Energieprojecten namens de zeven Westfriesse gemeenten. De brief betrof een reactie op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van de hoogspanningsverbinding 380kV-netuitbreiding Noord-Holland Noord.

In die brief heeft regio Westfriesland aangegeven dat de urgentie van de verzwaring van het netwerk wordt onderschreven. Onze regio ondervindt op dit moment al de gevolgen van de grote druk op het energienetwerk. Op diverse plekken in onze regio is er al sprake van netcongestie. Liander is in onze regio bezig om het energienetwerk uit te breiden met onder andere nieuwe midden- en laagspanningsstations. Om onze grote opgaven op onder andere het gebied van woningbouw, werklocaties en verduurzaming te kunnen realiseren is een uitbreiding van het hoogspanningsnet naar Noord-Holland Noord essentieel.

Momenteel is de provincie Noord-Holland bezig met het opstellen van een regioadvies. Dit regioadvies zal een voorkeurstracé voor de 380kV hoogspanningsleiding bevatten en wordt in december van dit jaar aangeboden aan het rijk. Op dit moment zijn er 5 hoofdvarianten in onderzoek, (zie de afbeelding). Wij zullen als regio onze inbreng leveren aan de provincie. In deze brief leest u welke uitgangspunten regio Westfriesland van belang vindt en welk tracé naar onze mening voldoet aan de (stroom)opgaven en zorgvuldig kan worden ingepast.

De 5 mogelijke trace's met in het paars de mogelijke verbindingsroutes om trace's te combineren

Zoals aangegeven begrijpen wij dat het energienetwerk moet worden opgewaardeerd en versterkt. Echter, behalve het project 380kV Noord-Holland-Noord (tracé met stations), is er nog een ontwikkeling gestart, het VAWOZ (Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee) programma, waarbij er naar zeer grote waarschijnlijkheid een extra 380kV tracé met extra stations in Noord-Holland-Noord in beeld komt. De eventuele komst van één tracé vinden wij al een grote opgave, laat staan nog een tweede tracé, gezien alle andere (ruimtelijke) belangen die binnen onze regio spelen.

Het verzwaren van het netwerk zal te allen tijde moeten gebeuren met oog voor de brede welvaart; een economische vitale regio gaan hand in hand samen sociale inclusiviteit, gezondheid, kwaliteit van de leefomgeving en duurzaamheid. Maatschappelijke kosten en baten moeten in het licht van de brede welvaart worden bekeken en dienen in balans te zijn met het uiteindelijke doel: een adequate energievoorziening voor nu en in de toekomst in een vitale, aantrekkelijke regio. Onze uitgangspunten:

Houd rekening met het water en de bodem

Heel lang werden de bodem en het watersysteem aangepast aan het gewenste ruimtegebruik. Vooral als gevolg van de klimaatverandering is dat niet meer altijd haalbaar. Vitale (energie)infrastructuur hoort te worden gerealiseerd met de minst mogelijke kans op uitval door (natuur)rampen. Met het realiseren van een transformatorstation in Schagen, en niet in Agriport dat lager ligt, wordt voldaan aan het water en bodem sturend principe dat het rijk hanteert voor ruimtelijke ingrepen.

Breng vraag en aanbod van stroom samen

Breng vraag en aanbod bij elkaar. Realiseer het tracé waar de stroomvraag het grootst is en cluster de energie-infrastructuur in de nabijheid van de grootverbruikers van energie. Door deze clusteringen hoeven enerzijds de verbindingen onderling minder groot te worden. Anderzijds bevinden de grote energievragers zich met name op grote industriegebieden (IJmond en Noordzeekanaalgebied en in de toekomst mogelijk in Den Helder vanwege de aanlanding van de stroomopwek door windmolens op zee). Deze gebieden zijn qua ruimtelijke uitstraling nu al beter geschikt voor de inpassing van de benodigde energie-infrastructuur.

Tak aan op het huidige kabels- en leidingen tracé

Maak werk met werk en volg de bestaande kabels- en leidingenstructuur, in Noord-Holland het bestaande 150kV netwerk. Zo is de aantasting van het landschap minimaal en heeft de inpassing de minst visuele gevolgen.

Bestendig de zoetwaterbeschikbaarheid

Noord-Holland Noord is voor zijn drinkwater volledig afhankelijk van het IJsselmeer. De nabijheid maakt het mogelijk om landbouwgebieden en onze inwoners in Noord-Holland Noord van schoon water te voorzien zonder dat deze over grote afstanden moeten worden getransporteerd. De kwaliteit en hoeveelheid water komt door de geringere zoetwatertoevoer vanuit de Rijn en IJssel, de zeespiegelstijging, de toenemende watervraag en de droogteperiodes die we de afgelopen jaren hebben gekend nu al in gevaar. PWN voorziet dat er mogelijk al voor 2030 problemen gaan ontstaan met de levering aan huishoudens.

De opgewekte energie uit wind-op-zee zal op het 380 kV-net ingebracht moeten worden. De regio Westfriesland/Noordkop heeft niet zoveel energie nodig, zodat deze energie afgevoerd moet worden naar het zuiden. Waarschijnlijk is hiervoor een dubbele mastenrij nodig, maar ook converters en een elektrolyser die veel zoet water nodig heeft. Een locatie dichtbij de Noordzee met een ontziltingsinstallatie dan bij het IJsselmeer is dus nodig voor de uitvoerbaarheid.

Houd rekening met de maat en schaal van het landschap en koester de landschapswaarden

De schaal van de ingrepen, naar zeer grote waarschijnlijkheid een dubbele mastenrij en een 24 hectare groot transformatorstation, passen niet bij het fijnmazige Westfriesse landschap en tast de leefbaarheid te veel aan. Dit soort ruimtelijke ingrepen passen bij een robuuster landschap met een grotere maat en schaal. Kenmerkend voor de oorspronkelijke verkavelingen in Westfriesland zijn de oost-west georiënteerde linten met stolpbebouwing. Stolpen als typerende bouwkunst in het landelijk gebied worden als cultuurhistorische waarde gewaardeerd. Stolpen staan vaak in historische routes en ontginningsassen (o.a. kreekruigen). De stolpen in combinatie met de bebouwingstructuren van de landelijke linten zijn sterk medebepalend voor de identiteit van het gebied. Vele Westfriesse dorpen zijn oost-west gelegen en met een aan te leggen noord-zuid verbinding bestaat een grote kans dat verschillende dorpslinten worden doorbroken. Een tracé dat zo min mogelijk lintbebouwing doorkruist is dan ook zeer wenselijk.

Gezondheid en leefbaarheid

De linten in West-Friesland zijn niet enkel een structuur van (cultuurhistorische) bebouwing, maar zijn vooral woningen van onze inwoners. Veel van deze inwoners zijn terecht bezorgd over de mogelijke gevolgen van een doorkruising van hun dorpslint. Dat zijn zorgen van mogelijke gezondheidsrisico's, verdere aantasting van de leefbaarheid van hun kern tot aan mogelijke onteigening van hun woning.

Houd rekening met toekomstige ruimtelijke opgaven

In het (ambtelijk) proces is ruimte geboden om bekende ruimtelijke plannen in te brengen. Maar er zijn ook toekomstige ruimtelijke opgaven voor de gemeenten in de regio die nu nog niet concreet zijn. Bij het bepalen van het tracé moet met deze mogelijk ruimtelijke opgaven rekening worden gehouden. Een nieuw tracé moet voldoende afstand houden tot bestaande kernen voor deze toekomstige ruimtelijke opgaven.

Samenvattend

Kijkend naar de vijf hoofdtracés die in beeld zijn heeft het donkerblauwe tracé de voorkeur. Dit tracé houdt rekening met het bodem en water principe, het is gesitueerd bij de grootste stroomvraag, het brengt onze drinkwatervoorziening niet in gevaar, het doorsnijdt de minste linten, het tast de leefbaarheid niet aan en frustreert niet met mogelijke toekomstige ruimtelijke opgaven. Wanneer er besloten wordt voor het volgen van het bestaande 150kv leidingennet komt het groene tracé in beeld, echter is op dit tracé meer overlast voor inwoners en ondernemers.

Tot slot

Wij gaan ervan uit dat, wanneer er in een volgende fase meer bekendheid komt over de voorkeurslocatie, de belangen van bewoners en bedrijven goed in beeld worden gebracht en daar op een respectvolle manier mee wordt omgegaan. Het is een complex proces dat niet voor iedereen even toegankelijk en begrijpelijk is. Vanwege deze complexiteit en diverse belangen hebben wij dan ook het rijk en Tennet expliciet verzocht om raadsleden, inwoners en andere betrokkenen goed en tijdig hierin mee te nemen.

Met vriendelijke groet,

Namens de zeven Westfriese colleges, de wethouders Energie en Duurzaamheid dan wel Ruimtelijke Ordening;

B. Krijnen, A. Helling, J. Broeders, J. Wagenaar, V. Buis.